

синтетичних рідких палив (бензин, дизельне пальне тощо); аграрна селекція та генетика. Енергетична безпека української економіки є питанням оборонної ваги і має розв'язуватися за активної участі держави. Актуальні напрями тут – збільшення видобутку власної вуглецевої сировини, будівництво підприємств з переробки вуглеводнів, розвиток логістичної інфраструктури постачання енергоносіїв.

Таким чином, стратегія структурної перебудови економіки України повинна базуватися на активній цілеспрямованій державній політиці створення робочих місць і охоплювати такі напрями: локалізація та імпортозаміщення; виробництво озброєнь, воєнна конверсія промисловості; енергетична безпека; логістика та транспортна інфраструктура економіки; націоналізація та фінансова санація підприємств стратегічного значення, яким загрожує банкрутство.

Список використаних джерел:

1. *Цифрова трансформація економіки України в умовах війни.*
URL: <http://surl.li/tflbl>
2. *Якими мають бути стратегічні напрями відбудови національної економіки.* URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/1/691022/>

УДК 330.131.3:658

Потюк Ю.Б.,

*асистент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності,
Національний університет «Львівська політехніка»*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ МАСШТАБУВАННЯ БІЗНЕСУ

За динамічного бізнес середовища постійно змінюються ті чи інші умови, вимоги щодо його ведення. Конкурувати можуть лише ті суб'єкти підприємництва, що ставлять перед собою інноваційні, високі цілі, розробляючи та реалізуючи для цього відповідні стратегії. Одним із напрямків їх досягнення виступає масштабування їх бізнесу [1].

Масштабуванню бізнесу, зокрема роль у даному процесі діджиталізування, присвячена значна кількість праць зарубіжних,

вітчизняних науковців, серед них потрібно виділити наступних: Завербний А.С. [2], Мігай Н.Б. [1], Пешко М. [2], Солопун Н.М. [3], Хаустов М. [4], Даєр Ц. [5], Йовет А. [5], Вайс Т. [6], Перкман М. [6], Філіпс Н. [6] та багато інших.

Саме поняття «масштабування» в загальному трактуванні є мультинауковим. Його практичне застосування зустрічається у всіх сферах життєдіяльності. Розглядаючи ж його виключно економічну категорію, можемо констатувати, що це «стрімке планомірне нарощення обсягів, прибутку, бізнесу» тощо [1, 3, 5, 6].

Аналізуючи прогресивні, інноваційні стратегії, інструменти, що дозволятимуть підприємству виходити на нові рівні, потрібно констатувати переспективність діджиталізування. Саме тому ключовою метою масштабування є формування умов задля стабільного, гармонійного та головне та тривалого зростання, нарощування конкурентоспроможності (підприємства, його продукції/послуг/робіт) на ринках (внутрішньому та зовнішньому). Значного поштовху масштабування отримує за умов зовнішньоекономічної діяльності (вихід на новітні ринки, отримання нових можливостей, залучення і адаптування зарубіжного досвіду тощо).

Підприємства, масштабуючи свою діяльність, привертатимуть більше клієнтів (зокрема іноземних), збільшуватимуть рівні доходів, оптимізуватимуть витрати (особливо категорію умовно-постійних витрат), розширюватимуть географічну присутність, розвиватимуть нові напрямки тощо.

За умов цифровізування, діджиталізування саме процесів масштабування бізнесу відіграватимуть особливо важливу роль. Адже Інтернет забезпечує безмежні можливості для розширення підприємства, залучення нових клієнтів. Діяльність в он-лайні дозволяє підприємствам високо ефективно використовувати CRM системи тощо.

Цифровізування, діджиталізування сприятимуть масштабуванню бізнесу, його інноваційному розвитку шляхом оптимізування роботи, заощадження часу тощо. Потенційними інструментами для масштабування можуть слугувати наступні [7]: «Cloud IaaS» (для зберігання, оброблення даних, що не потребує значних фінансових інфраструктурних витрат); «Vodafone Analytics» (для просування товарів, що дозволятиме обранню потрібної цільової аудиторії,

врахуванню смаків, потреб тощо); бізнес-розсилання (для регулярного/одноразового інформування клієнтів, співробітників, стейкхолдерів стосовно важливих подій); «IoT-монітор» (для бізнесу зі значним обсягом географічно розподілених пристроїв, для управління ними); «Project Status Canvas» (для управління ресурсами проєктів, оцінювання в реальному часі рівень ефективності реалізування) [7].

Даний перелік можна продовжувати, оскільки постійно виникатимуть все види інструментів, що спрощуватимуть та удосконалюватимуть процеси масштабування бізнесу [7].

Застосування цифрових інструментів у процесі масштабування бізнесу онлайн бізнесу сприятиме розширенню, нарощуванню обсягів діяльності, її географії, розширюватиме ринкову присутність, вплив організації тощо.

Список використаних джерел:

1. Мігай Н.Б. Підприємницький потенціал як стратегічний резерв підвищення регіональної конкурентоспроможності. Причорноморські економічні студії. 2018. № 30 (1). С. 155-159.

2. Пешко М., Завербний А.С. Діджиталізація української економіки в умовах євроінтеграції. Економіка та суспільство. 2023. 47. URL: <http://surl.li/tflca>

3. Солонун Н.М. Маркетингові складові підприємницького потенціалу як підґрунтя до масштабування бізнесу. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». 2019. 14. С. 258-263

4. Хаустов М.М. Стартапи: створення та масштабування: монографія. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М. 2023. 224 с.

5. Jowett A., Dyer C. Scaling-up successfully: pathways to replication for educational NGOs. *International Journal of Educational Development*. 2012. 32. 733-42.

6. Weiss T., Perkmann M., Phillips N. Scaling technology ventures in Africa: new opportunities for research. *Innovation*. 2021. 24(4). 1-16.

7. Тракнов М. 5 діджитал-рішень для масштабування бізнесу від директора IT SmartFlex. URL: <https://britishmba.in.ua/5-didzhytal-rishen-dlia-masshtabuvannia-biznesu-vid-dyrektora-it-smartflex/>